

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และสิทธิของผู้ต้องหา

กองบัญชาการตำรวจนครบาล กองบังคับการนครบาล 2

สถานีตำรวจนครบาลสุทธีสาร | SUTTHISAN POLICE STATION

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติ ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

- ### ใครคือ... จำเลยในคดีอาญา
- 1 เป็นจำเลยที่ถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการ
 - 2 ถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาคดี
 - 3 ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยมีตัวตน ผู้กระทำอาชญากรรมหรือการฟ้องในอาชญากรรมสำคัญ หรือปรากฏความเสียหายแก่ผู้อื่นในคดีอาญา โดยคดีนั้นว่าผิดจริงคดีเป็นคดีจำเลยมีตัวตน ผู้กระทำอาชญากรรมหรือการฟ้องจำเลยไม่เป็นความผิด

- ### สิทธิที่อาจได้รับ
1. กรณีไม่เสียชีวิต
 - ค่าทดแทนการถูกคุมขัง จ่าย 500 บาท (คำนวณจากรับประกันค้ำประกันที่กฎหมายกำหนด)
 - ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
 - ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 50,000 บาท
 - ค่าขาดประโยชน์ที่นำมาใช้ได้ (ตามอัตราจ้างขั้นต่ำในจังหวัดที่ทำงาน)
 - ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าทนายความ (ไม่เกินอัตราที่กำหนด)
 - ค่าใช้จ่ายกรณีอื่น ไม่เกิน 30,000 บาท
 2. กรณีเสียชีวิต
 - ค่าทดแทน 100,000 บาท
 - ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
 - ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
 - ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ เช่น เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ, สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ** จำเลยต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ได้คำพิพากษาถึงที่สุดโดยพิงง **

- ### หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหาย ต้องนำมายื่น
- 1 หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด
 - 2 สำเนาหมายจับ หมายจำคุก และหมายปล่อย
 - 3 สำเนาคำพิพากษาของทุกชั้นศาล

ที่มา : กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี

“ไม่มีเงินจ้างทนาย ไม่มีเงินขึ้นศาล กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

1 การช่วยเหลือในการดำเนินคดี

- ค่าจ้างทนาย
- ค่าที่ปรึกษากฎหมาย
- ค่าธรรมเนียมศาล
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

3 เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์
- ✓ สถานทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

2 ใครมีสิทธิขอความช่วยเหลือ

- โจทก์ :** ต้องการยื่นคำร้องฟ้องร้องหรือบังคับคดี
- จำเลย :** ต้องการต่อสู้คดีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

4 ฐานะผู้ขอความช่วยเหลือ

- ✓ รายได้หรือความสามารถทางเศรษฐกิจ
- ✓ ภาวะค่าใช้จ่ายตามปกติอันสมควร
- ✓ ภาวะหนี้สินความสามารถเข้าถึง
- ✓ ความยุติธรรม

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และสิทธิของผู้ต้องหา

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

บุคคลผู้ต้องสงสัย ซึ่งบุคคลเหล่านี้ยังไม่ใช่ “ผู้ต้องหา” ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเนื่องจากยังมิได้ถูกจับกุมโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงยังไม่มีฐานะเป็น “ผู้ต้องหา” และไม่มีสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น สิทธิในการพบกษัตริย์ ความ สภากิจ-ไม่ให้การใด ๆ ในชั้นที่ถูกควบคุม ทั้งที่บุคคลผู้ต้อง สงสัยดังกล่าวยังเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยเท่านั้น ไม่มีสิทธิที่จะได้รับรู้ในข้อหาและ ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการกระทำ ความผิด ไม่มีสิทธิได้รับการแจ้งเตือน (Miranda Warning) ไม่มี สิทธิที่จะไม่ให้ความ (Right to Silence) ไม่มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือ ทางกฎหมาย อีกทั้งไม่มี สิทธิเทียบเท่าสิทธิของผู้ต้องหาเด็กหรือเยาวชนและผู้ต้องหาหญิง

ที่มา : 5 วัช เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของบุคคล ผู้ต้องสงสัยของคดีความผิดตามกฎหมายพิเศษ ด้านความเป็นคนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ทางอาญา

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

ผู้ต้องหา หมายถึง บุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังไม่ได้ถูกฟ้องต่อศาล(ป.5.อ.มาตรา 2(2)) จากความหมายของผู้ต้องหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าผู้ต้องหานั้นเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยว่าได้กระทำความผิดเท่านั้น แต่การที่เขาจะกระทำความผิดจริงหรือไม่ ยังไม่ได้รับการพิสูจน์ข้อเท็จจริงและพยายามหลีกเลี่ยงข้อหาโดยศาล ซึ่งผู้ต้องหานั้นถือเป็นมนุษย์คนหนึ่ง ก็รัฐธรรมนูญฯได้รับรองสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆไว้ ประเทศไทยได้รับรองสิทธิ ของผู้ต้องหาไว้ ดังนี้

- 1 สิทธิที่จะได้รับการสืบสวนไว้ก่อนว่ามีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุดจะแสดงว่าบุคคลใดกระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดได้ (รัฐธรรมนูญฯ น.39)
- 2 สิทธิที่จะได้รับการสอบสวนหรือพิจารณาด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว เสมอและเป็นธรรม (รัฐธรรมนูญฯ น. 40 (3)(4)(7) ป.5อาญา น.130, 134 วรรคสาม)
- 3 สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐหรือการจัดหาความช่วยเหลือ (รัฐธรรมนูญฯ น.40(7), และ ป.5อาญา น.134/1)
- 4 สิทธิที่จะไม่ให้อำนาจเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองอันอาจทำให้ตนเองถูกฟ้องคดี (รัฐธรรมนูญฯ น.40(4))
- 5 สิทธิที่จะได้รับการปล่อยตัวในกรณีที่ถูกคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (ป.5อาญา น.90)
- 6 สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาจำคุกประจักษ์ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา อย่างรวดเร็ว และจะเรียกหลักประกันบุคคลที่คุมขังได้ การไม่ให้ประกันต้อง อาศัยความตามกฏหมายและต้องแจ้งเหตุให้ทราบโดยเร็ว (รัฐธรรมนูญฯ น.40(7) และ ป.5อาญา น.108 ทั้ง 114)
- 7 สิทธิที่จะอุทธรณ์คดีหากันการไม่ประจักษ์คดี (ป.5อาญา น.119 กว)
- 8 สิทธิที่จะมีส่วนหรืออำนาจแทนที่ กรณีที่ผู้ต้องหาไม่สามารถพูดหรือ เข้าใจภาษาไทยหรือไม่ สามารถพูดหรือได้ยินหรือสื่อความหมายได้ (ป.5อาญา น.18 วรรคสองและวรรคสาม)
- 9 สิทธิที่จะได้รับหลักประกันในเรื่องความสะอาดในการอยู่คดี ในกรณี ที่เชื่อว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้ก่อกวนและไม่สามารถต่อสู้คดี ได้ (ป.5อาญา น.14)
- 10 ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือจับกุมหรือแจ้งร้องขอให้จับพนักงาน หนึ่งให้พ้นจากหรือผู้คุมจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจกรณีทั้งการถูกจับกุมและ สถานที่ถูกควบคุมนั้นไม่อาจแสวง (ป.5.อ.ม.7/1 วรรคแรก)
- 11 มีสิทธิและเสรีภาพผู้ต้องหาจะเป็นนายความในการเฉพาะตัว (ป.5.อ.ม.7/1(1))
- 12 มีสิทธิรักษาความ หรือผู้ต้องหาไว้วางใจ ทำพิจารณาฟ้องคดีตามคดี ในชั้นสอบสวน (ป.5.อ.ม.7/1(2))
- 13 มีสิทธิได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อถึงญาติที่ตนสนใจ (ป.5.อ.ม.7/1(3))
- 14 มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย (ป.5.อ.ม.7/1(4))
- 15 สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือและที่จะแสวงหรือจ้างรับเป็นประโยชน์แก่ตน ได้ในชั้นสอบสวน (ป.5.อ.ม.134 วรรคสี่)
- 16 สิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้ในชั้นสอบสวน ถ้าผู้ต้องหาให้การ ก่อคดีที่ ผู้ต้องหาให้การเมื่ออ้างไว้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ (ป.5.อ.ม.134/4(1))

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และสิทธิของผู้ต้องหา

กองบัญชาการตำรวจนครบาล กองบังคับการนครบาล 2

สถานีตำรวจนครบาลสุทธีสาร | SUTTHISAN POLICE STATION

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

ใครคือ...ผู้เสียหายในคดีอาญา

1. เป็นผู้ได้รับความเสียหายทางจิตใจ ร่างกายหรือจิตใจ
2. ต้องเป็นการกระทำทางผิดอาญาของผู้ซึ่งโดยปกติไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำอาชญากรรม
3. ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

- 3.1 ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงต่อประชาชน ตัวอย่างเช่น การฉ้อโกง, การทำบัตรเครดิต
- 3.2 ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตัวอย่างเช่น ทุบถ่มสาร, ทุบตี
- 3.3 ความผิดฐานขโมยสิ่งของที่มีค่า ตัวอย่างเช่น ขโมยทรัพย์สิน
- 3.4 ความผิดฐานลักทรัพย์-ชิงทรัพย์ ตัวอย่างเช่น ขโมยทรัพย์สินที่มีชีวิต
- 3.5 ความผิดฐานลักทรัพย์-ชิงทรัพย์ ตัวอย่างเช่น ขโมยทรัพย์สินที่ไม่มีชีวิต
- 3.6 ความผิดเกี่ยวกับสุขภาพ ตัวอย่างเช่น ขโมยทรัพย์สินที่มีชีวิต
- 3.7 ความผิดเกี่ยวกับสุขภาพตัวอย่างเช่น
- 3.8 ความผิดฐานทำร้าย
- 3.9 ความผิดฐานฆ่า

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสำนักงานเงินช่วยเหลือเยียวยา (พีริ) เช่น สถานีตำรวจทั่วประเทศ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ และสำนักงานผู้พิพากษาอาชญากรรม
** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ **

สิทธิที่อาจได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต
 - ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
 - ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 20,000 บาท
 - ค่าขาดประโยชน์ที่หากได้ตามค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ไม่เกิน 1 ปี
 - ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นไม่เกิน 50,000 บาท
2. กรณีเสียชีวิต
 - ค่าตอบแทนความตาย 30,000 – 100,000 บาท
 - ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
 - ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
 - ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหาย ต้องนำมายื่น

1. สำเนาบันทึกแจ้งความ
2. สำเนารายงานการสอบสวน
3. บันทึกการแจ้งสิทธิ

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และสิทธิผู้ต้องหา

ข้อมูลสิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา ซึ่งเป็นสิทธิอันชอบธรรมในการอำนวยความสะดวกและคุ้มครอง ได้แก่

01 สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

02 สิทธิการขอรับการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย และการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจากกองกฤษฎีธรรม

03 สิทธิของผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหาในคดีอาญาชั้นสอบสวน

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และสิทธิของผู้ต้องหา

กองบัญชาการตำรวจนครบาล กองบังคับการนครบาล 2

สถานีตำรวจนครบาลสุทธีสาร | SUTTHISAN POLICE STATION

การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย

“ไม่มีเงินประกันตัว กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

ใครมีสิทธิขอประกันตัว
=
ผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกคุมขัง
หรือจะถูกคุมขังในคดีอาญา
หรือกรณีอื่นๆ

ขั้นตอนการขอความช่วยเหลือ จากกองทุนยุติธรรม

ชั้นพนักงานสอบสวน

ชั้นพนักงานอัยการ

ชั้นศาล

เกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

- 1 ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่มีพฤติการณ์หลบหนี
- 2 ไม่ยุ่งเกี่ยวกับพยานหลักฐานหรือไม่ก่อเหตุอันตราย
- 3 ลักษณะการกระทำความผิดไม่ร้ายแรงหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย
- 4 สาเหตุหรือพฤติการณ์นำเชื่อว่าไม่ได้กระทำความผิด
- 5 ประวัติการกระทำความผิด มีเสีย ความประพฤติและฐานะ:
- 6 ความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง

การช่วยเหลือของผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

ผู้มีสิทธิขอรับความช่วยเหลือ

- 1 เป็นผู้เสียหายจากการเมืองโดยรอบ
สังคมกฎหมาย
- 2 จำเลยที่ถูกวิพากษ์ตามคำพิพากษาในเวลาที่กำหนด
- 3 จำเลยที่ถูกขังในระหว่างสอบสวนและมีสิทธิ์
ได้รับค่าตอบแทนตามกฎหมาย ค่าตอบแทน
ผู้เสียหาย และค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายที่จำเลย
ไม่ได้อาญา
- 4 กรณีอื่นๆตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ค่าเสียหายที่ได้รับการ ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

- 1 ค่าใช้จ่ายจำเป็นในการรักษาพยาบาล
ไม่เกิน 40,000 บาท
- 2 ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจ
ไม่เกิน 20,000 บาท
- 3 ค่าขาดประโยชน์ระหว่างทำงานไม่ได้
เป็นเวลาไม่เกิน 1 ปี
- 4 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต
ไม่เกิน 100,000 บาท
- 5 ค่าจ้างนายความในชั้นสอบสวน
ไม่เกิน 5,000 บาท
- 6 เงินช่วยเหลือความเสียหายอื่นๆ นอกจากข้อ 1
** ขึ้นอยู่กับภายใน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่
รู้ถึงการละเมิดสิทธิฯ **

เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์
- ✓ ฐานะทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือ
บรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

